

Ladakalnis

N R . 4 (9 8)

2012 M. SPALIS-GRUODIS

TURINYS

Nauji gamtos radi-
niai parke 2
B. Šablevičius

Restauruotas Ginu-
čių vandens malūnas
pasiruošęs priimti 4
lankytojus
E. Vilkas

VOLUNGĖ
Dovana mažiesiems 7
parko lankytojams
B. Šablevičius

Savanorių gyvenimas
Aukštaitijos naciona-
liniame parke 8
M. Jachimova

Linas Stanaitis
Aukštaitijos NP ir Labanoro RP
direkcijos
Informacijos ir kultūros
paveldo skyriaus vedėjas

Ankstesniuose „Ladakalnio“ numeriuose rašėme apie Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos drauge su Baltijos aplinkos forumu ir Valstybinių saugomų teritorijų tarnyba įgyvendinamą projektą „Darnios Lietuvos saugomų teritorijų puoselėjimas“. Viena iš projekto veiklų yra saugomos teritorijos produkto ženklo įdiegimas. Šiuo ženklu turėtų būti ženklinami išskirtiniai parkų teritorijoje sukurti produktai arba teikiamos paslaugos. Produktas ar paslauga gali pretenduoti į šį ženklą, jei atitinka bent tris iš žemiau išvardytų kriterijų: paslaugos ir produktai neprieštarauja saugomos teritorijos steigimo tikslams, išlaikomas autentiškumas, atsižvelgiama į vietos išskirtinumą, kultūros paveldą ir tradicijas, produktas gaminamas ar paslauga teikiama nedarant žalos biologinei įvairovei ir kraštovaizdžiui, yra palanku žmogaus sveikatai, neskirta masiniam vartotojui, didelėms, triukšmingoms keliautojų grupėms, teikiamas asmeninis dėmesys lankytojui, remiama vietos bendruomenių raida ir veiklos.

Stilizuotą paukštį vaizduojantis ženklas su atitinkamo parko emblema padėtų parko lankytojams pasirinkti aplinkai ir parkui draugiškus produktus. Rinkdamiesi Saugomos teritorijos produkto ženklu pažymėtus produktus ir paslaugas keliautojai prisidės ne tik prie vietos ekonomikos raidos, bet ir prie gamtos bei kultūros paveldo išsaugojimo.

Ženklas suteikiamas pateikusiems paraišką specialiai sudarytos Ženklo suteikimo tarybos sprendimu. Ženklo naudotojai turi teisę šį

AUKŠTAITIJOS NACIONALINIO PARKO PRODUKTAS

ženklą naudoti rinkodaros ir reklamos tikslais, t.y. reklamuodami savo pagamintus produktus, prekes ar paslaugas, priklausomai nuo to, kokiai kategorijai buvo suteiktas ženklas. Parko produkto ženklu gali būti ženklinama žemės ūkio, tradicinių amatų ir gamtoje surinkti produktai, kelionių organizavimo, turistinio inventoriaus nuomos, apgyvendinimo, maitinimo, tradicinių amatų pristatymo bei gidų paslaugos.

Dar liepos mėnesį buvo paskelbtas pirmasis kvietimas teikti paraiškas Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklui gauti. Kaip ir visos naujovės, taip ir ši nesulaukė didelio dėmesio. Iš tikrųjų sulaukė didelio dėmesio, tačiau parodžiusių iniciatyvą, t.y. pateikusių paraiškas, buvo labai mažai. Lapkričio 13 d. įvyko Ženklo suteikimo tarybos posėdis, per kurį teisė naudoti Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklą buvo suteikta trimis pareiškėjams: tautodailininkėms Vladei Adomavičienei ir Rasai Breidokienei, taip pat vandens turizmo inventoriaus nuomos paslaugas teikiančiam Rimanui Rukui.

Nors kitas Ženklo suteikimo tarybos posėdis vyks kovo mėnesį, norintys naudoti Parko produkto ženklą jau dabar gali teikti paraiškas. Visą išsamesnę informaciją rasite parko tinklapyje arba užsukę į Palūšėje įsikūrusią parko direkciją. ✍

PARKO GIRIŲ TAKAIS

Bronius Šablevičius
Aukštaitijos NP ir Labanoro RP direkcijos
Vyr. specialistas biologas

Nauji gamtos radiniai parke

2012 metai vėl atskleidė bent mažą dalelę mūsų Parko gamtos paslapčių. Surastieji retų rūšių grybai, augalai ar gyvūnai yra džiugūs radiniai, praturtinantys Parko gamtos įvairovę. Jie rūpestingai registruojami, skaičiuojami, nustatomos radimo taškų (vietų) koordinatės, fotografuojami. Tokiu būdu mūsų gamtos vertybių sąrašai kasmet ilgėja. Tačiau retenybes atrasti sunku, jų reikia paieškoti. Ypač malonu atrasti visai naują, Parko teritorijoje anksčiau nežinotą rūšį. Čia išvardinti gamtos objektai yra iš Lietuvos RK sąrašų arba Parke yra retai randami.

GRYBAI

Krateriškas ausūnis (1) – *Urula craterium* Fr. – Šių metų balandžio 19 dieną Ažvinčių sengirėje 53 kv. radome tris grybų kolonijas vieną šalia kitos. Apie 50 grybų vaisiakūniai augo ant pūvančių lazdynų šakų žemės paviršiuje brandžiam eglėn su lazdynų traku. (Apibūdino prof. E.Kutorga).

Paprastasis taukius – *Sarcosoma globosum* Casp. Balandžio 25 d. 5 vaisiakūnius radome Ažvinčių sengirėje, Minčios girios 524 kv. Šią augimvietę pirmą kartą 2007 m. pastebėjo Rūgšteliskės k. gyventojai Ainis ir Gintaras Pivorai. Tada jie rado tik 1 vaisiakūnį, bet radinys nebuvo tikrintas ir paskelbtas iki šiol.

Geltonoji skiauterytė – *Spathularia flavida* Pers. Reta rūšis. Minčios girios 81 kv. spygliuočių medyje liepos 13 d. rado Asta Survilaitė, o liepos 25 d. Minčios girioje, prie Miednos upelio keletą grybų rado Ainis Pivoras.

AUGALAI

Šakotasis varpenis. Per 50 augalų aptikau šalia Kaltanėnų mst. geležinkelio pervažos į Šakališkės kaimą birželio 18 d. Tai gausiausia šių augalų sanauja Parke.

Belapė antbarzdė (2). Ignalinos r. Ažvinčių girios seno-

joje augimvietėje (atrastoje 1984 m.), liepos 13 d. žydėjo 96 augalai. Tai neįprastai gausus kiekis per dvidešimt aštuonerius stebėjimo metus. Tik 1996 m. čia buvo išdygę 45 augalai. Dar dviejose žinomose augimvietėse, stebimose kasmet, šįmet augalų nerasta. Tai nėra naujas atradimas, tačiau antbarzdžių gausa – 96 augalai vienoje vietoje – yra dar niekada nematytas, rekordinis gausumas net Europos šalių mastu (antbarzdė visur išdygsta pavieniui arba mažomis grupelėmis). Ji yra pats rečiausias Lietuvos orchidėjinis šeimos augalas.

Pievinis plauretis (3). Birželio 29 d. abiejose Kretuonių k. pusėse botanikė Asta Survilaitė pastebėjo per 40 augalų (t.y. per dvi augimvietes), tačiau liepos 07 d. tik vienoje iš tų augimviečių tarp Murmų ir Kretuonių kaimų. teko suskaičiuoti 56 plaurečius: pražydo dar nežydėję augalai. Svarbus radinys, nes vėl atgavome prarastąją rūšį: buvusioje vienintelėje augimvietėje Ginučių ąžuolyne augalai išnyko.

Vienalapis gedutis (4). Liepos 24 d. Minčios girioje, 78 kv., sausame miške prie Miednos upelio žydėjo 5 augalų grupė.

Liepos 22 d. Kaltanėnų seniūnijoje, šalia Pagilūtės žemapelkės, Liedelės upelio krante pastebėjau 6 augalų grupę. Vienas jų turėjo 3 normaliai išsivysčiusius lapus, nors paprastai gedučiai turi 1 lapą.

Širdinė dviguonė. Minčios girios 74, 75 kv. Liepos 25 d. radome plačiai išsisklaidžiusius pavienius augalus.

Miškinė žiomenė. Minčios girioje 105 kv. atrasta 1975 m. Bet šių metų liepos 24 d. radau tik 3 kelmelius. Žydėjo 2 stiebai. Aplinkos sąlygos pastebimai nepakitę, todėl nykimo priežastys neaiškios. Deja, tai vienintelė augimvietė Parke.

Miškinė gyrūnė gegužės 8 d. rasta Vajuonio ež. siaurosios įlankos rytiniame krante. Augalai užėmė apie 4 kv.m plotelį. Gyrūnė mūsų Parke reta, tai antra jos radimo vieta.

Plikalapis linlapis gegužės 19 d. surastas naujoje augimvietėje. Gausiai žydėjo apie 50 kv.m. plote šalia Šuminų vienkiemio. Linlapis saugomas visoje Europos Sąjungoje.

PAUKŠČIAI

Kukutis. Liepos 24 d. paukštis maitinosi Šuminų vienkiemiuose ant kelio.

Rugpjūčio 4 d. Vaišniūnų k. prie sodybos, pievoje, vaikščiojo 1 paukštis. Stebėjo Ignalinos miškų urėdas A. Aškelėnas. Labai dekoratyvus paukštis iš pietinių Europos regionų.

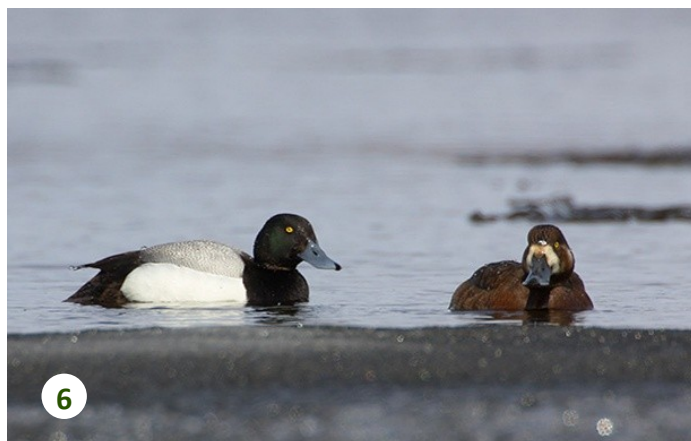
Plovinė vištelė (5). Gegužės 8 ir 9 d. vakarais Pagilūtės pelkyne klausėmės 2 patinėlių tuoktuvinių ir teritorinių balsų. Paslaptiniausia iš visų vandens vištelių. Dieną slepiasi augalijoje.

Rudė. Labai reta antis. Parke nesiveisia. Rugsėjo 9 d. Lūšių ež. stebėjau 2 individus.

Antis nuodėgulė. Lapkričio 16 d. laikėsi Lūšių ež. prie pat Palūšės k.

Žiloji antis (6). Gruodžio 19-21 d. Lūšių ež. šalia Palūšės k. laikėsi 2, vėliau 4 antys.

Dviejų pastarųjų rūšių antys yra retos viešnios iš tolimosios šiaurės jūrų. Kartais žiemoja mūsų pajūryje, bet į ežerus atsiskrenda labai retai.

VABZDŽIAI

Žalioji leptura *Anoplodera virens* L. Liepos 5 d. Minčios girioje, prie Miednos upelio 1 vabalą pastebėjau bajorės žiedyne. Lietuvoje reta rūšis.

Šneiderio kirmvabalys (7) *Boros schneideri* Pz. Gruodžio 1 d. Ūsių ežero Kuprių pusiasalio spygliuočių miške radau 2 ind. Tai rodo, kad šiame miškų masyve jis išplitęs plačiai. Rūšis saugoma Europos Sąjungoje. ♂

Restauruotas Ginučių vandens malūnas pasiruošęs priimti lankytojus

Edmundas Vilkas
Aukštaitijos nacionalinio parko ir
Labanoro regioninio parko direkcijos
Vyr. specialistas kultūros paveldui

MOKSLAS • EKONOMIKA • SANGLAUDA

EUROPOS SĄJUNGA
EUROPOS REGIONINIS
PLETROS FONDAS

Kuriame Lietuvos ateitį

Paskutinį šimtmetį sparčiai keičiasi tradicinis žmonių gyvenimo būdas, buitis, kultūra. Technikos pažanga tiesiog šuoliais veržiasi į priekį. Ir kas buvo taip įprasta mūsų seneliams, jau nežinoma ir nepažįstama mums. Apie tradicinį rytų aukštaičio gyvenimo būdą ir buitį vaikai ir jaunimas dažniausiai sužino tik iš senelių palėpėse ir muziejinėse ekspozicijose išlikusių rakandų, gyvosios atminties tradicijos – pasakojimų ir legendų. Senosios kultūros palikimas duoda pagrindą ateities kultūrai. Apie jį pasakoja ir Aukštaitijos nacionalinio parko teritorijoje išlikę net šeši vandens malūnai. Jie visada buvo svarbūs žmonių išgyvenimui, nes malė brangiausią iš žemės ūkio gyvenančio valstiečio turtą – grūdus duonai kasdieninei. Pats malūnas tradicinėje kultūroje buvo laikomas mistine vieta, kurioje gyvena koks nors „biesiukas“, padedantis ar trukdantis malūnininkui, ir jeigu paklausytumėt, koks nors senelis gražia rytų aukštaičių tarme apie tuos malūnus jums taip „pautaryt“:

„Sako, nuo sano malūnuos miltus malė ne prasi malūnininkai, beveik visi anys turėja didelius pagalbinykus. Ciagi tau ne juokas, kožnas malūnas savo biesiokų turėja. Ūn Ginučių malūni, sako, tas biesiokas naktim arklius žmonių, katrie laukdavo ailioj miltų malcie, palaisdavo. Jam gi ragi girnų trinksėjimas miegoc maišo... A ne tai miltus išbars-to, a bernus sukiršina. Dabar kai jau miltų cia niekas nesimala, sako, anas po kriokliu nakciu rūbus velėja...“

Gražūs ir magiški lietuviški papročiai pinte susipynę su senąja lietuvių buitimi ir kasdienybe. Senieji malūnai tebesaugo tą lietuvišką mistinę dvasį, dar ir dabar vaikai apsilankę girdi, kaip Ginučių velniokas rūbus skalauja po malūno grindim.

Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijai priklausantis Ginučių vandens malūnas visada traukė Aukštaitijos nacionalinio parko lankytojų dėmesį, jo užtvanka kaskart pristabdo vandens turistus, plaukimo priemonės tenka persinešti į kitą užtvankos pusę, karštą vasaros dieną po jo krioklių vandens srovėmis mėgsta atsigaiivinti ir jaunas, ir senas. Tik pačio malūno girnos jau daugiau nei pusę šimtmečio tyli, keletą metų lankytojai negalėjo apžiūrėti ir muziejinės ekspozicijos dalyje išlikusios autentiškos vandens malūno įrangos.

Siekdama malūną „atgaivinti“ ir padaryti dar stipresniu traukos objektu, parko direkcija inicijavo jo atnaujinimo darbus. Šiuo metu Ginučių vandens malūno restauravimo ir jo aplinkos sutvarkymo darbai, kurių pabaigos ilgai laukė ne tik Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos darbuotojai, bet vietos bendruomenė bei nacionalinio parko lankytojai, pagaliau

Vincent Zuanella nuotrauka

Restauruojant buvo palikta autentiška malūno įranga

baigėsi. Projekto „Ginučių vandens malūno restauravimas ir jo aplinkos sutvarkymas, pritaikant kompleksinei turizmo veiklai“ paraiška pradėta rengti dar 2008 metais, pateikta Lietuvos verslo paramos agentūrai 2009 metais. Darbai turėjo prasidėti 2010 metais. Tačiau taip nenutiko. Susidūrus su laikiniais sunkumais, surasti rangovą bei užsitikrinti finansavimą pavyko tik 2012 metų pavasarį. Liekant vis mažiau laiko iki numatytos projekto pabaigos, pagaliau šių metų gegužės mėnesį prasidėjo rangos darbai. Projektas finansuotas pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonę „Viešųjų nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų kompleksiškas pritaikymas turizmo reikmėms“. Pagaliau visos projekto veiklos sėkmingai įgyvendintos, rangos darbai atlikti tvarkingai ir kokybiškai; už tai turime būti dėkingi uždarajai akcinei bendrovei iš Utenos „Dauniškis“ ir KO, sutikusiai atlikti visus rangos darbus už 466 tūkst. litų. Iš viso projekto įgyvendinimui iš Europos regioninės plėtros fondo skirta 600 tūkst. litų dydžio finansinė parama.

Įgyvendinant projektą restauruotas Ginučių vandens malūno pastatas (kultūros paveldo objektas, esantis Kultūros vertybių registre) ir jame esanti technologinė įranga. Senoji malūno turbino patalpa, statyta restauruojant malūną prieš trisdešimt metų, pakeista nauja (identiška senajai), restauruota jame esanti turbina, sutvarkyti yrantys vandens latakai ir kiti

hidrotechniniai įrenginiai. Vandens malūno pastato kieme įrengti nauji takai, suoliukai, lieptas į Srovės upelį, taip pat įrengta laužavietė ir lauko šviestuvai. Visa teritorija aptverta karčių tvora, senieji kiemo vartai pakeisti naujais.

Pagrindinis projekto tikslas – restauruoti malūno pastatą ir jo įrengimus taip, kad jie būtų visiškai parengti darbui ir galėtų būti, esant reikalui ir galimybei, įjungti. Šiuo projektu tiki-

masi pritraukti didesnius turistų srautus ir prailginti turizmo sezoną Aukštaitijos nacionaliniame parke. Rengdama paraišką Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija įsipareigojo per trejus metus po projekto įgyvendinimo (Ginučių vandens malūno restauravimo) pritraukti 12.000

naujų lankytojų. Ginučiuose kryžiuojasi įvairūs turistiniai maršrutai po nacionalinį parką, yra keletas lankytojų pamėgtų turistinių objektų, todėl tikimės, kad pasieksime užsibrėžtą tikslą. Tuo labiau, kad keletą metų lankytojai jau negalėjo apžiūrėti malūno muziejinės ekspozicijos, kuri pavasarį vėl atvers savo duris lankytojams. O vandens mėgėjai galės saugiau atsigaivinti po atnaujintais latakais šniokščiančiais kriokliais. Taigi keliaudami po Aukštaitijos nacionalinį parką aplankykite senuosius vandens malūnus, pasigėrėkite vandens kriokliais, pajuskite gamtos galybės ir žmogaus stiprybės dvasią. ☺

Gražūs ir magiški lietuviški papročiai pinte susipynę su senąja lietuviu buitimi ir kasdienybe. Senieji malūnai tebesaugo tą lietuvišką mistinę dvasią, dar ir dabar vaikai apsilankę girdi, kaip Ginučių veltinukas rūbus skalauja po malūno grindim.

Edmundo Vilko nuotrauka

Kad malūno lankytojams būtų jaučiau, sutvarkytas ne tik pats malūnas, bet ir jo aplinka

VOLUNGĖ

Skelbiamas tarmiškos kūrybos konkursas „Kokia paukštela, tokia i giesmela“

direkcija kartu su laikraščio „Nauja vaga“ redakcija skelbia tarmiškos kūrybos konkursą „Kokia paukštela, tokia i giesmela“. Kviečiame visus jau rašiusius ar rašančius, kuriančius tarmiškai ir dar nebandžiusius to daryti, pabandyti ir dalyvauti tarmiškos kūrybos konkurse.

Konkurso sąlygos

Konkurso laikotarpis – nuo 2013 sausio 1d. iki 2013 gruodžio 1d.

Kūrinių žanras: proza, poezija.

Vertinant kūrinius bus atsižvelgiama į tarmės išlaikymą, kūrinio idėjos originalumą, autoriaus kūrybiškumą. Atskirai bus vertinama suaugusiųjų ir moksleivių tarmiška kūryba.

Iš kiekvienos grupės bus išrinkta po 3 konkurso nugalėtojus, kurie bus apdovanoti Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos bei „Naujos vagos“ įsteigtais prizais. (Direkcijos prizinis fondas - 1000Lt.)

Visų kūrinių autoriai bus pakviesti dalyvauti baigiamajame konkurso renginyje, kuris vyks 2013 m. gruodžio mėn.

Kūrinių publikacija: visi kūriniai bus publikuojami Direkcijos internetinės svetainės www.anp.lt skyrelyje „Biblioteka“, trumpi kūriniai arba jų ištraukos bus publikuojami Direkcijos leidžiamo leidinio „Ladakalnis“ rubrikoje „Volungė“ ir „Naujos vagos“ laikraštyje. Geriausi konkurso kūriniai bus patalpinti specialiame „Ladakalnio“ numeryje.

Kūrinius prašome siųsti el.p: kultura@anp.lt, paštu adresu: Aukštaitijos NP ir Labanoro RP direkcija, Palūšės k., Ignalinos r. LT- 30202, arba pristatyti į Direkciją ar „Naujos vagos“ redakciją. ✂

Nijolė Menčinskienė

Draugei

Ivonėnų atšlaimas išmieruotas basom tavo kojom....
Anas tavo pradžia visako, ką turi...
Atsimin, kap su grėbliu ėjai šieno grėbt per dirvonų...
I kap pūsly pristrynei delni vidury...

Ė kap oras sodyboj pavasarį visas ažukvepia sodais!
Lyg šiai parai to kvapo ažmiršt negali.
Kap susimuštų kelį su ašarom momai parodai,
Kap in pečiaus lipi, kai ori sušūli...

I kap nekintei to Ivonėnų atšlaimo su keltavų tvartais,
I mylejai tu jį, ė až kų- i dabar nežinai
Maš až tai, kad gyveniman anas tau buvo kap vartai,
Pro kuriuos išėjai i daugiau negrįžai.

Tik ne šite yra: Tu visa Ivonėnuos i niekur nuo to nepasdėsi
Visakas, ką turi – iš tynai, iš tynai.
A džiaugsies kuom kadu, a juoksies su draugais, a liūdėsi
Ivonėnų atšlaimas bus dūšioj, i tu tai žinai.

Algirdo Panavo nuotrauka

Dovana mažiesiems parko lankytojams

Bronius Šablevičius
Aukštaitijos NP ir
Labanoro RP direkcijos
Vyr. specialistas biologas

2012 metais Aukštaitijos nacionaliniame parke dirbo geranoriškas vyrukas iš Prancūzijos Vincent Zuanella. Savanorio gyvenimas mobilus ir įdomus: pasirinkęs savanorystės šalį jis nežino, į kokias sąlygas ir į kokią aplinką pateks. Iš anksto susipažinti su ta šalimi gali tik teoriškai, „nuotoliniu būdu“. Atvykęs į Lietuvą, į mūsų parką, Vincentas pakliuvo į draugišką aplinką ir nuoširdų kolektyvą. Jis noriai mokėsi lietuvių kalbos ir netrukus ją suprantamai kalbėjo, tuo visiems keldamas susižavėjimą. Tuo tarpu pats Vincentas žavėjosi mūsų gamta, iš kurios jis kaip dailininkas sėmėsi įkvėpimo.

Vincentas yra įgijęs dailininko, grafikos dizainerio specialybę. Jo profesionali pagalba parko direkcijai buvo labai naudinga. Vincentas piešė schemas ir iliustracijas parko leidiniams, maketavo lankstinukus ir standus. Jo darbai prilygsta meno kūriniams, kuriuos jis pasirašinėja kūrybiniu pseudonimu Zaidvė.

Be kitų darbų, Vincentas paruošė dovanėlę ir vaikams – tai spalvinimui skirta knygelė „Aukštaitijos nacionalinio parko gyvūnai ir augalai“. Pats piešė, maketavo, spalvino viršelius. Vincento piešiniai nenuobodūs, žaismingi, nupiešti su humoro jausmu. Kad vaikams būtų įdomu padirbėti, gyvūnai pavaizduoti jų gyvenamojoje aplinkoje.

Iliustracijos nespaltvotos, Vincentas sąmoningai atsisakė pateikti spalvinimo pavyzdžius – tegul vaikai būna kūrybiški ir leidžia pasireikšti savo fantazijai. Tėveliai taip pat gali įsijungti į spalvinimo darbą ir kitose knygelėse ar internete padėti vaikams surasti, kaip tie gyvūnai atrodo gamtoje.

Vincentas ne tik nupiešė parko augalus ir gyvūnus, bet ir kiekvienam iš jų užrašė vardus lietuvių, anglų, vokiečių ir prancūzų kalbomis. Todėl užsienio kalbų žodžiams imlūs vaikai bei jų tėveliai spalvindami galės įsiminti ir mūsų paukščių, žvėrelių, drugelių, vabalėlių, žuvų, driežiukų, grybų ir augalų vardus svarbiausiomis Europos kalbomis. ☞

Savanorių gyvenimas Aukštaitijos nacionaliniame parke

Marta Jachimova

Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos savanorė

Devynis mėnesius trukusi savanorystė Aukštaitijos nacionaliniame parke man tapo likimo dovana. Mane sužavėjo čionykštės gamtos grožis ir įžymybės, vietos žmonių šventinumas ir nuoširdumas, lietuvių kultūra, turtinga papročių ir tradicijų, kurių vis dar laikomasi parodant pagarbą savo protėviams ir jų paliktam kultūriniam paveldui.

„Man patiko, kad Aukštaitijos parke vis dar švenčiamos įvairios tradicinės šventės su liaudies dainomis, šokiais, lietuviškais patiekalais, ir visuomet su gera nuotaika...“

Labiausiai man patiko Ladakalnis, nuo kurio atsiveria kvapą gniaužianti ežerų panorama. Kita be galo mane sužavėjusi parko įžymybė yra Senovinės bitininkystės muziejus. Jame tvyro ypatinga aura, suteikianti palaimą ir dvasios ramybę. Žalios pievelės, čiurlenantis upeliukas, seni mediniai pastatai, kuriuose įrengta ekspozicija, medinės skulptūros mitologine tematika – viskas drauge sukuria tą nepakartojamą atmosferą. Taip pat man patiko, kad Aukštaitijos parke vis dar švenčiamos įvairios tradicinės šventės su liaudies dainomis, šokiais, lietuviškais patiekalais, ir visuomet su gera nuotaika. Aš asmeniškai dalyvavau buriavimo regatoje Palūšėje. Grakščių burlaivių varžybos buvo tokios pat nuotaikingos, kaip ir jau minėtame bitininkystės muziejuje vykusio Medkopio pabaigos šventė. Turėjau galimybę pamatyti, kaip švenčiamos Joninės ir kitos tradicinės šventės.

Tačiau aš ne tik pramogavau, gėrėjausi vietos įžymybėmis, bet ir dirbau parke. Kaip savanorė aš dariau viską, kas patiko man arba

kas buvo naudinga ir reikalinga parkui: verčiau į rusų kalbą lankstinukus apie parką, rašiau straipsnius apie parko retuosius augalus, teikiau informaciją parko lankytojams, vedžiau ekskursijas. Drauge su Vincentu suorganizavome fotografijų parodą apie tai, kaip mes matome parką, taip pat parengėme videoreportažą apie lietuviškas verbos. Aš net pradėjau rašyti knygą apie savo kaip savanorės patirtį. Be jokios abejonės, teko vykdyti ir kitas direkcijos pavestas užduotis, pavyzdžiui, skaičiuoti lankytojus, padėti organizuojant renginius ar stovyklas. Tai irgi buvo savotiškai naudinga ir įdomu.

Atskiros pasakojimo nusipelnė žmonės, kurie padėjo man ir kurių dėka būdama parke jaučiau psichologinį komfortą. Savanoriavimo Aukštaitijos nacionaliniame parke dėka jaučiuosi lyg būčiau pažvelgusi į Lietuvos sielą. Žinoma, tai ne tik nuostabios gamtos, tradicinio folkloro nuopelnas. Tai ir problemos, su kuriomis susiduria vietiniai gyventojai, ir jų pastangos išgyventi su minimaliomis pajamomis. Nepaisant to, Aukštaitijos nacionalinis parkas mano atmintyje išliks tarsi žmogaus ir gamtos harmonijos oazė.

Marta ir Vincentas per savo fotografijų parodos atidarymą

„Ladakalnis“, Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos informacinis leidinys

Mūsų adresas:

Aukštaitijos nacionalinio parko ir
Labanoro regioninio parko direkcija
Lūšių g. 16, Palūšės k.
LT-30202 Ignalinos r.
Tel./faks.: (8 386) 53135
El.paštas info@anp.lt

Redagavo ir maketavo L.Stanaitis
Spausdino spaustuvė-leidykla UAB „Firdas“
Vilniaus g.36/1, Švenčionys
Tel./faks.: (8 387) 512 14
www.firdas.lt
Tiražas 500 egz.

Atspausdinta ant perdirbto popieriaus

Tausok aplinką - perskaitęs pasidalink su draugu arba skaityk internete www.anp.lt